

**PILOT ISTRAŽIVANJE O MOGUĆNOSTIMA RAZVOJA
KONJIČKOG TURIZMA U HRVATSKOJ****Maja Jakovinac, Romana Caput-Jogunica, Jelena Ramljak****Sažetak**

Hrvatsko konjogojstvo ima dugu tradiciju, a upravo ta tradicija otvara mogućnosti za razvoj konjičkog turizma na području cijele Hrvatske. Organiziranje turističkih aktivnosti, savjetovanje, povezivanje interesnih skupina te organizacija, koordinacija i promocija konjičkih turističkih staza i konjičkog turizma općenito, potrebni su preduvjeti za razvoj konjičkog turizma u budućnosti. Cilj ovog rada je utvrditi mogućnosti razvoja komercijalnog konjičkog turizma u Samoboru i njegovoj okolici temeljenog na rezultatima pilot istraživanja stanja i potencijala konjičkog kluba Mirnovec te potencijala okruženja u kojem se klub nalazi. Za potrebu analize stanja, interesa i potreba dizajnirana su dva upitnika za dvije skupine ispitanika. Upitnik „Mladi i konjički sport“ (MKS) sadrži ukupno šest pitanja zatvorenog tipa, a namijenjen je mlađoj dobnoj skupini jahača, dok upitnik „Roditelji za klub“ (RZK) sadrži osam pitanja zatvorenog tipa namijenjenog roditeljima polaznika škole jahanja. Na osnovi mišljenja korisnika i posjetitelja konjičkog kluba predloženi su sadržaji nadopune turističke i sportske ponude kluba, kao i sadržaji turističkog razvoja područja Samobora i okolice.

Ključne riječi: konjički turizam, konjički sport, konjički klub Mirnovec, Samobor.

Uvod

U Hrvatskoj konjički turizam postoji već desetljećima, no njegovi potencijali još uvijek nisu u potpunosti iskorišteni. U zadnjem desetljeću broj konja je rastao, tako je 2012. godine evidentirano 20.335 grla, od čega najviše 55.6% čine autohtone hladnokrvne pasmine konja, a 44,4% konji uzgajani za sport (Neobjavljeni podatci HPA, 2013). Isti izvor navodi da je u Hrvatskoj evidentirano 46 pasmina i 28 tipova konja. Osim po broju konja, razvoj konjičke industrije ogleda se i u broju vlasnika ili uzgajivača konja, koji je 2012. iznosio 5.408, što je u odnosu na 2003. povećanje od 49,9%, s najvećom zastupljenošću aktivnih vlasnika konja u Gradu Zagrebu i Zagrebačkoj županiji (636), a najmanje u Šibensko - kninskoj i Zadarskoj županiji (17; HCK-DEL, 2012).

Prema Hrvatskom savezu konjičkog turizma (HSKT) pod pojmom konjički turizam podrazumijevamo uključivanje svih konjičkih potencijala bez obzira na pasminske odlike, koji se na odgovarajući i prihvatljiv način mogu iskoristiti kroz iznajmljivanje konja, vođenje konja, konjičke manifestacije, utrke, sportska događanja, izložbe i prikaze, parade, animativne igre, jednodnevna ili višednevna organizirana *treking*, panoramska i terenska jahanja i brojne druge sadržaje inovativno osmišljene prema ciljanim grupama posjetitelja ili turista. Za kvalitetnu organizaciju i provedbu konjičkog turizma potrebno je osigurati profesionalne instruktore jahanja, primjerene objekte i osigurati uslugu visoke kvalitete uz naglasak na očuvanje prirode. Od programskih sadržaja u konjičkom turizmu koji su najčešće zastupljeni u Hrvatskoj ubraja se škola jahanja i vožnja zaprega, sportsko-rekreativno jahanje, konjička natjecanja, konjičke igre i prikazi, terapijsko jahanje, konjički edukacijski kampovi, *natural horsemanship* te posjeti ergelama.

U današnje vrijeme vodeće europske zemlje ruralnog turizma kakvog mi poznajemo su Austrija i Slovenija, ali i druge zemlje Europske Unije (EU) koje na vrlo prihvatljiv i zanimljiv način koriste svoje potencijale, posebno konjički turizam (Portugal, Island, Njemačka).

Maja Jakovinac, mag. inž., prof.dr.sc. Romana Caput-Jogunica, doc.dr.sc. Jelena Ramljak; Sveučilište u Zagrebu
Agronomski fakultet, Svetosimunska 25, 1000 Zagreb.

Dobar primjer sustavne suradnje s lokalnim konjičkim klubovima koji unapređuju ukupnu turističku ponudu i stvaraju znatan prihod iz ove djelatnosti dugi niz godina su zemlje poput Mađarske, Bugarske, Cipra, Engleske, Grčke i Škotske (Čačić, 2012) čiji model možemo koristiti u razvoju hrvatskog konjičkog turizma.

Cilj ovog rada je utvrditi mogućnosti razvoja komercijalnog konjičkog turizma u Samoboru i njegovoj okolici temeljenog na rezultatima pilot istraživanja stanja i potencijala konjičkog kluba (KK) Mirnovec, te potencijala okruženja u kojem se klub nalazi. Na osnovu analize stanja (ponude i interesa članova kluba i posjetitelja) te potencijala Samobora i njegove okolice predložit će se model razvoja drugih konjičkih klubova koji se bave konjičkim turizmom smještenih u manjim gradovima.

Materijal i metode rada

Za potrebe pilot istraživanja KK „Mirnovec“ odabran je zbog svojih mogućnosti i interesa za razvoj kvalitetne ponude konjičkog turizma. U tablici 1. su navedeni najvažniji parametri o konjičkom klubu (smještajni kapaciteti, programske aktivnosti, stručni kadar i dr.).

Tablica 1. – ANALIZA TRENUTNOG STANJA KONJIČKOG KLUBA „MIRNOVEC“ U SAMOBORU
Table 1. – ANALYSIS OF THE CURRENT STATE OF HORSE CLUB „MIRNOVEC“ IN SAMOBOR

Godina osnivanja Year of establishment	2011.
Površina i okruženje Surface area and environment	2 ha Klub je smješten na ulazu u grad Samobor, s novoizgrađenim stambenim zgradama na sjevernoj strani (građevinska zona) i Samoborskim poljem na južnoj i zapadnoj strani (zona sporta i rekreacije). Mogućnost izgradnje eko-sela s farmom konja i popratnim sadržajima na površini od oko 360 hektara.
Objekti Objects	<ul style="list-style-type: none"> - manjež sa sječkom dimenzija 40 x 20 metara, koristi se za većinu treninga škole jahanja, dresurnog i preponskog jahanja, - staja s odvojenim ulazima u boksove, trenutno broji devet konja i jedno ždrijebe. Boksevi su veličine 3,5 x 3,5 metara i opremljeni su hranilicama i automatskim pojilicama, - šetalište za konje, - manjež sa sječkom za zagrijavanje i trening dimenzija 60 x 40 metara, - drvena kućica s odvojenim ulazima (opremljena kuhinjom, kupaonom i boravkom za jahače te sedlarnikom i spremištem), - dvije drvene kućice u izgradnji, - travnata površina koja se za vrijeme odvijanja natjecanja pretvara u ograđeno skakalište veličine 55 x 55 metara, - ispaša za konje (1 ha, po potrebi ograđena električnim pastikom)
Stručni kadar Professional staff	2 trenera jahanja, 1 domar, volonteri - jahači (učenici osnovnih i srednjih škola)
Sadržaji Contents	Napredni tečaj jahanja koji uključuje elemente dresurnog i preponskog jahanja, pripreme za natjecanja preponskog jahanja, pripreme za polaganje ispita za natjecateljsku dozvolu preponskog jahanja, povremeno terensko jahanje

U svrhu provedbe pilot istraživanja dizajnirana su dva upitnika za dvije skupine ispitanika. Upitnik „Mladi i konjički sport“ (MKS) sadrži ukupno šest pitanja zatvorenog tipa¹, a namijenjen je mlađoj dobnoj skupini jahača početnika ili naprednijim jahačima. Drugi upitnik „Roditelji za klub“ (RZK) sadrži osam pitanja zatvorenog tipa za roditelje polaznika škole jahanja. Ispitanici obje skupine su na kraju istraživanja predložili sadržaje nadopune turističke i sportske ponude kluba. Podaci su obrađivani u SPSS programu za statističku obradu podataka (refrenca). Prije unosa podataka u SPSS program obavljena je prelogička kontrola², a nakon unosa, postkodiranje

¹ Zatvorena su ona pitanja kod kojih pored pitanja stoje ponudeni odgovori. Kod tih pitanja ispitanik odgovara tako da izabere jedan ili više odgovora koji su mu ponudeni.

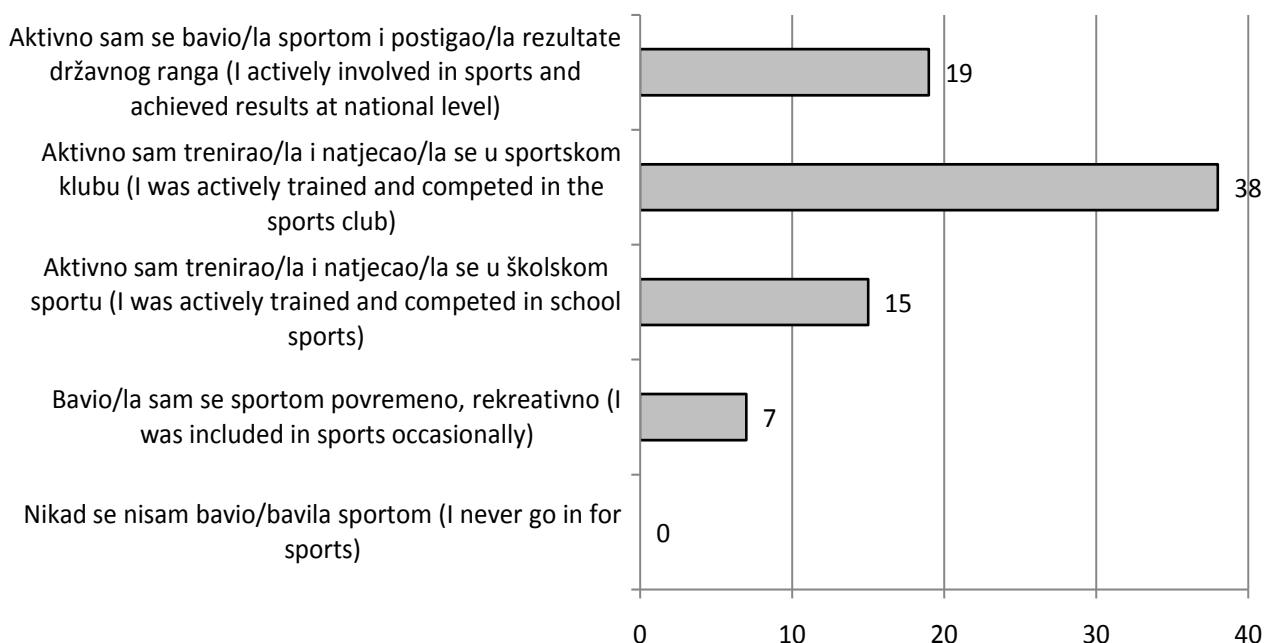
² Pregledavanje, provjera i ispravke pogrešaka prikupljenih podataka prije njihova unosa u računalo.

odgovora³. Nakon unosa podataka napravljena je postlogička kontrola⁴ unesenih podataka. U analizi rezultata i prijedlogu modela, korišteni su prijedlozi ispitanika utvrđeni putem metode intervjua.

Rezultati istraživanja i rasprava

Ispitanici upitnika MKS su polaznici škole jahanja i članovi kluba „Mirnovec“. Od 26 ispitanika, njih 13 (50%) učenici su osnovne škole. Ispitano je ukupno 20 (77%) osoba ženskog spola te 6 (23%) osoba muškog spola. Ispitanici koji su sudjelovali u ovom pilot istraživanju većinom su se bavili nekom vrstom sporta (graf 1.), iz čega možemo zaključiti da će za konjički sport (jahanje) ipak više biti zainteresirana tjelesno aktivna populacija, iako s tog aspekta nema ograničenja za bavljenje ovom vrstom sporta.

Graf 1. – DOSADAŠNJA SPORTSKA AKTIVNOST ISPITANIKA ANKETE MLADI I KONJIČKI SPORT (MKS, BROJ ISPITANIKA)
Graph 1. – FORMER SPORTS ACTIVITY OF SURVEY RESPONDENTS IN QUESTIONNAIRE YOUTH AND EQUESTRIAN SPORT (YES, NUMBER OF SURVEY RESPONDENTS)

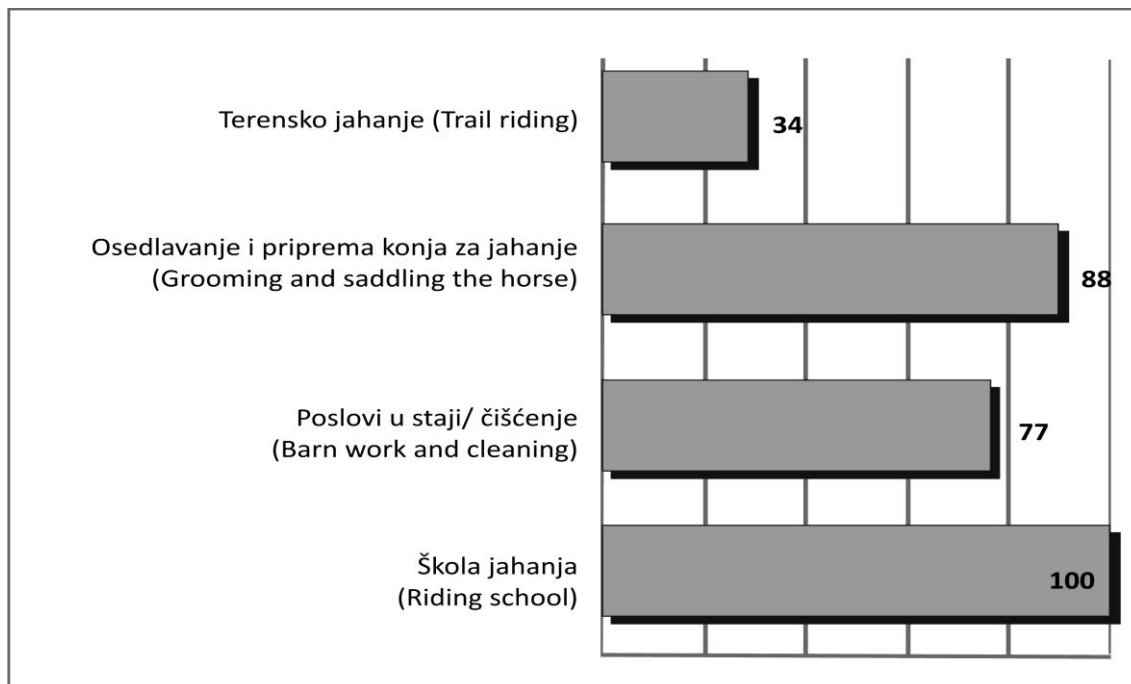

Ispitanici koji su sudjelovali u istraživanju su polaznici škole jahanja i/ili su uključeni u trenažni proces. S obzirom da se u svim hrvatskim školama jahanja očekuje od korisnika priprema konja za jahanje, njih 88% sudjeluje u tom procesu, dok nešto manji postotak 77% je uključen i u poslove čišćenja u staji.

³ Naknadno određivanje kodova brojčanim vrijednostima svrstanim u kategorije temeljem zajedničkih sadržaja odgovora

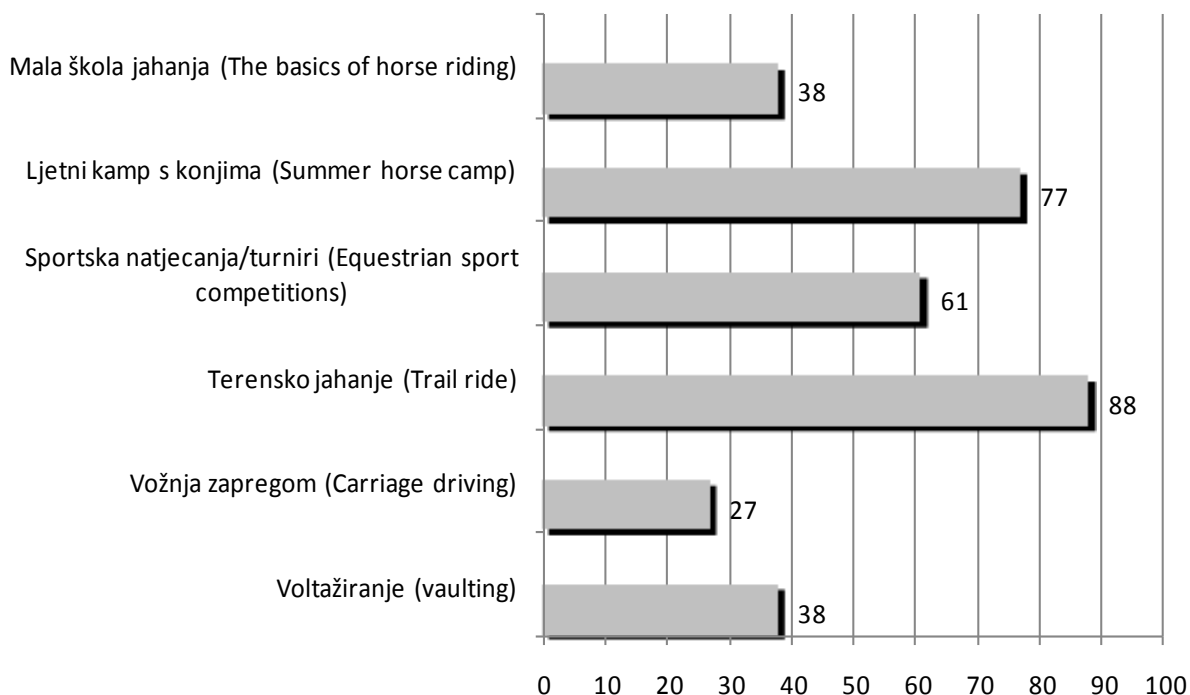
⁴ Kontrola ispravnosti unesenih podataka.

Graf 2. – SUDJELOVANJE ISPITANIKA ANKETE MLADI I KONJIČKI SPORT (MKS, %) U POSTOJEĆIM SADRŽAJIMA U KONJIČKOM KLUBU MIRNOVEC (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)
 Graph 2. – PARTICIPATION OF SURVEY RESPONDENTS IN QUESTIONNAIRE YOUTH AND EQUESTRIAN SPORT (YES, %) IN EXISTING FACILITIES IN THE EQUESTRIAN CLUB MIRNOVEC (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)

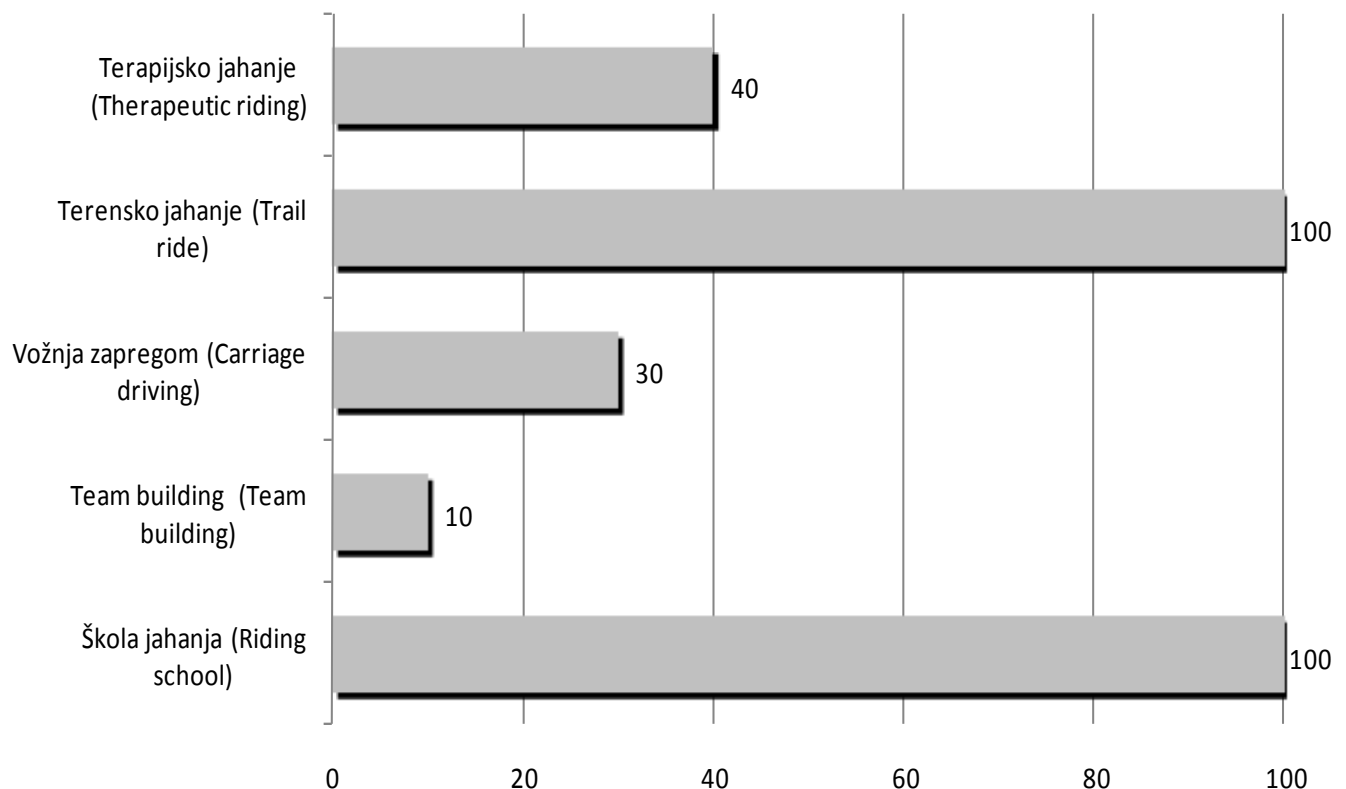
S obzirom da je samo dio ispitanika sudjelovao u terenskom jahanju (34%), za očekivati je bio rezultat prikazan na grafu 3. prema kojem članovi kluba smatraju da terensko jahanje nije dovoljno zastupljeno i dostupno.

Graf 3. – AKTIVNOSTI U KOJIMA BI ISPITANICI ANKETE MLADI I KONJIČKI SPORT (MKS, %) ŽELJELI SUDJELOVATI KADA BI BILI U PONUDI KONJIČKOG KLUBA MIRNOVEC (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)
 Graph 3. – ACTIVITIES THAT ARE NOT INCLUDED IN OFFER OF THE EQUESTRIAN CLUB MIRNOVEC BUT SURVEY RESPONDENTS (%) WOULD LIKE TO PARTICIPATE IF THEY WERE OFFERED (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)

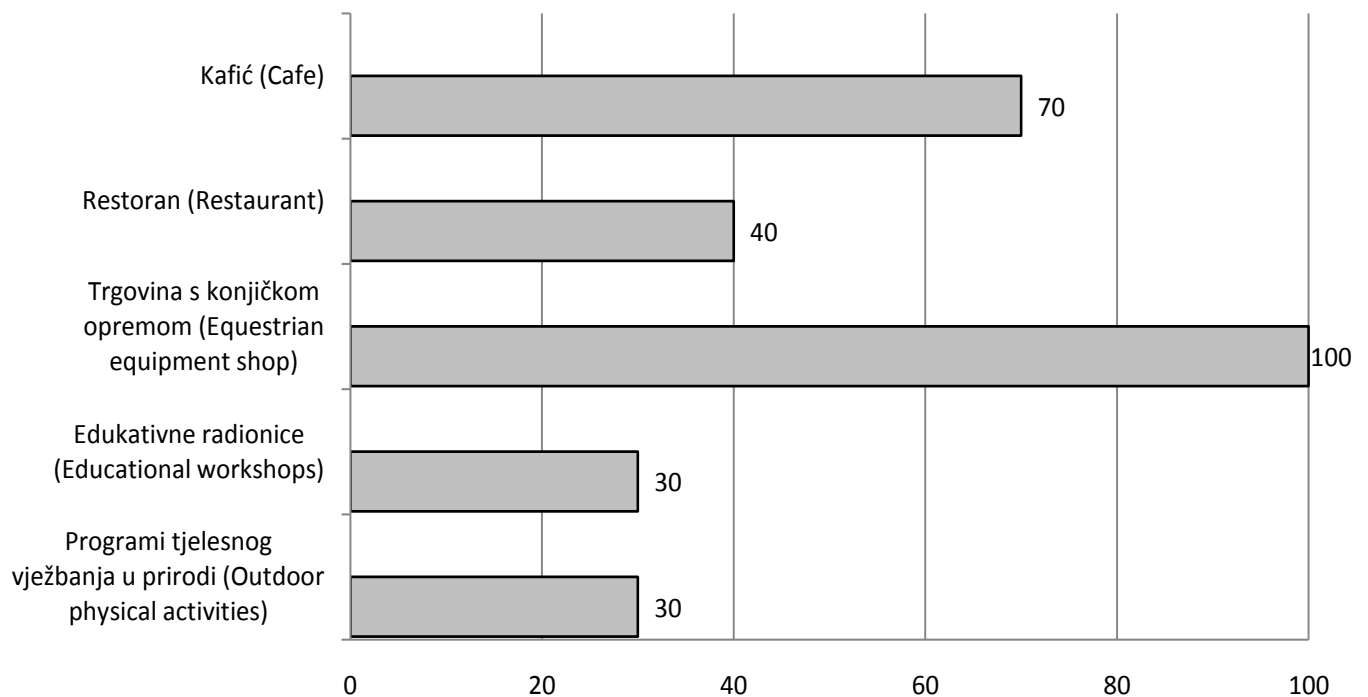
Osim polaznika škole jahanja i mladih članova uključenih u trenažni proces, u istraživanju su sudjelovali i njihovi roditelji. U tu svrhu je dizajniran upitnika za roditelje „Roditelji za klub“ (RZK). Od 10 anketiranih roditelja polaznika škole jahanja i članova kluba KK Mirnovec, 7 ispitanih (70%) su ženskog spola. Po razini obrazovanja, po 40% ispitanih je srednje i više stručne spreme, dok je preostalih 20% visoke stručne spreme. Svi ispitanici su o KK Mirnovec saznali po usmenoj preporuci, tj. od prijatelja/prijateljice, a takav odgovor nam govori o nedostatnom marketingu i povezanosti s okolnim turističkim objektima. Motiv dolaska roditelja u klub je podjednak, radi druženja, djece i boravka u prirodi, a 70% ispitanih u klub dolazi više od 2 puta tjedno.

Graf 4. – SPORTSKO REKREATIVNE AKTIVNOSTI KOJE ISPITANICI ANKETE RODITELJI ZA KLUB (RZK, %) SMATRAJU DA BI SE TREBALE PROVODITI U KK MIRNOVEC (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)
Graph 4. – SPORTS AND RECREATIONAL ACTIVITIES THAT SURVEY RESPONDENTS PARENTS FOR CLUB (PFC, %) ARE CONSIDERED TO BE IMPLEMENTED IN EQUESTRIAN CLUB MIRNOVEC IF THEY WERE OFFERED (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)

S obzirom da je KK Mirnovec relativno mlad klub, analiza odgovora roditelja prikazana na grafu 5. pokazala je interes za proširenjem ponude, osobito potrebe trgovine s konjičkom opremom (100%), ugostiteljskog objekta (kafić, 70%, restoran 40%) te edukativnih radionica (30% ispitanika) i organiziranih programa za tjelesno vježbanje (30% ispitanika).

Graf 5. – TURISTIČKO UGOSTITELJSKI SADRŽAJI KOJE BI ISPITANICI ANKETE RODITELJI ZA KLUB (RZK, %) ŽELJELI KORISTITI DOLASKOM U KONJIČKI KLUB MIRNOVEC (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)
 Graph 5. – TOURISTIC AND GASTRONOMY OFFER THAT SURVEY RESPONDENTS PARENTS FOR CLUB (PFC, %) WOULD LIKE TO USE IN EQUESTRIAN CLUB MIRNOVEC (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)

Smjernice razvoja konjičkog kluba usmjerenog na razvoj turizma

Na osnovi analize stanja (ponude i interesa članova KK Mirnovec i posjetitelja) te potencijala Samobora i njegove okolice predložen je model razvoja KK Mirnovec kao primjer za konjičke klubove koji imaju mogućnosti i interes za razvoj konjičkog turizma. Analizom trenutnog stanja te odgovora članova kluba i posjetitelja kao i njihovih prijedloga u tablici 2. su prikazani najvažniji čimbenici, u obliku prednosti i nedostataka, koji će pomoći unaprijeđenju kvalitete rada i usluge na konjičkom klubu.

Tablica 2. – ANALIZA STANJA I PERSPEKTIVA KONJIČKOG KLUBA MIRNOVEC TEMELJENA NA REZULTATIMA PILOT-ISTAŽIVANJA
 Table 2. – SITUATION ANALYSIS AND PERSPECTIVE OF EQUESTRIAN CLUB MIRNOVEC BASED ON THE RESULTS OF PILOT-RESEARCH

Prednosti (Advantages)	Nedostatci (Disadvantages)
- lokacija, smještaj u odnosu na centar grada Samobora	- odabir konja s obzirom na ciljano skupinu
- mogućnosti nadopune ponude kluba i smještajnog proširenja	- odabir konja s obzirom na ponudu novih programa na konjima
- prirodno okruženje i potencijali	- nedostatak stručno osposobljenog kadra
- interes djece i mladih u Samoboru	- manjak iskustva u sličnim poslovima (općenito menadžment konjskog kluba)
- mali broj konjičkih klubova u Samoboru i okolici	- nedostatna ponuda popratnih sadržaja
- konji u vlasništvu kluba	- nedostatak natkrivenog objekta za trening konja
- interes za udomljavanje konja	

Na osnovu osnovnih čimbenika koji značajno utječu na razvoj konjičkog kluba, osobito kluba koji ima interes za uvođenjem ponude usmjerene na razvoj konjičkog turizma navodimo osnovne smjernice (pretpostavke) koje jesu/trebaju biti zastupljene u planu razvoja:

1. Konji – ključnu ulogu u konjičkom sportu, rekreaciji i turizmu predstavljaju konji, odnosno njihove karakteristike (dob, pasmina, ponašanje i dr.) te prilagođenost i mogućnost korištenja u različitim programskim aktivnostima kao što su škola jahanja, rad na lonži⁵, trening za početnike, trening za napredne jahače, jahanje za osobe s invaliditetom, terensko jahanje i dr. Stoga je jedan od temeljnih uvjeta u izradi modela razvoja definiranje ciljane skupine polaznika, raspoloživost stručnog kadra i naravno, definiranje kvalitetnih i atraktivnih sadržaja namijenjenih različitim dobnim skupinama. Dosadašnja praksa pokazuje da veliki broj jahača na kraju karijere udomljuje konja u klubu i/ili na gospodarstvima. Udomljeni zdravi konji obično se koriste u sportsko-rekreativnim programima kao što je škola jahanja i/ili terensko jahanje u grupama. Udomljavanjem starijeg konja omogućavamo mladim jahačima da nauče različitosti potreba i karaktera konja, a umirovljenom konju osiguravamo zasluženi mir i poštovanje nakon mnogo godina rada (Jakovincac, 2013).
2. Smještaj konja – paralelno s navedenim aktivnostima potrebno je posebnu pozornost usmjeriti na raspoloživost i kvalitetu smještajnih kapaciteta konja. Staje za držanje konja dijelimo na otvorene, poluotvorene i zatvorene, hladne i tople, staje s vezanim ili slobodnim načinom držanja, te staje s pojedinačnim ili grupnim načinom držanja. Tip objekta treba biti prilagođen okolišnim, biološkim i ekonomskim čimbenicima (Ivanković i sur. 2013). U planiranju smještajnih kapaciteta predlaže se razmotriti mogućnost i potrebu iznajmljivanja smještaja vlasnicima konja. Time dolazi do izražaja i gostoljubivost kluba i otvorenost za veći broj korisnika. Posebno ističemo pravilo dobrodošlice i poštivanje pravila za posjetitelje pod nadzorom zaposlenika zbog njihove sigurnosti i sigurnosti konja.
3. Objekti – osim smještajnih kapaciteta za konje veliku ulogu predstavlja kvalitetan prostor za poduku jahača, za treninge naprednih jahača i za provedbu ostalih programa (jahanje za osobe s invaliditetom, rekreativno jahanje, preponsko jahanje i sl.). Danas sve veći broj konjičkih klubova ima mogućnost korištenja natkrivenog jahališta. Ukoliko prostorni kapaciteti dozvoljavaju (standard 20 x 40 m), može se planirati izgradnja ispusta uz staju te dodatni prostori kao što su prostorija za sedla i jahačku opremu, prostor za skladištenje krepke krme, voluminozne krme, prostor za stelju, garderobe i dr. (Ivanković i sur. 2013).
4. Okolina – pri donošenju odluke koje mjesto ili konjički turistički centar će turist posjetiti, veliki utjecaj ima lokacija, prijateljsko okruženje, privlačan krajolik za jahanje na otvorenom prostoru, kao i dobro označene jahačke staze. Sudionik i korisnik može biti svaka osoba, bez obzira na dob i spol, bez obzira je li riječ o vrhunskom jahaču, poznavatelju konja, početnicima ili samo ljubiteljima konja i prirode.
5. Sportsko rekreativni programi – u skladu s time, postoji veći broj usluga kako bi se prilagodio i privukao što veći broj potrošača. Tako postoje različite ponude za skupine, profesionalne jahače, rekreativne jahače, jahače početnike kao i ponude za cijelu obitelj i slično. Prijedlog

⁵ Trening na lonži je osnova škole jahanja. Lonža je oko osam metara duga traka s karabinerom na jednoj strani koji se pričvršćuje preko pomagala tzv. mostića konju na uzdu (ili ular), pri čemu konj reagira na naredbe osobe koja lonžira dok jahač početnik ne nauči davati naredbe sjedištem, listovima i rukama (preko dizgina).

paketa usluga za skupine prvenstveno se odnosi na ljetni kamp za učenike osnovnih i srednjih škola koji imaju malo ili nemaju iskustva u radu s konjima. Takav kamp mogao bi se organizirati kao dnevni boravak, uključivao bi boravak s konjima i obavljanje lakših poslova na klubu/gospodarstvu kao što su hranjenje i timarenje konja, školu jahanja, radionice na temu konja i konjičkog sporta. Trajanje ljetnog kampa bilo bi deset do četrnaest dana, ovisno o ponudi. Sudionicima bi bio osiguran najmanje jedan obrok dnevno, a jedna grupa sastojala bi se od šest do osam osoba. Za nešto naprednije mlade jahače, također postoji mogućnost organiziranja ljetnog kampa s noćenjima na klubu/gospodarstvu (Jakovinac, 2013). Grupi naprednijih jahača bio bi osiguran smještaj i prehrana te svakodnevni treninzi jahanja (preponsko ili dresurno jahanje), boravak s konjima i lakši poslovi na gospodarstvu. Osim napredne škole jahanja, moguće je formiranje grupa za tečaj *natural horsemanship*⁶ koji je postigao veliku popularnost i mnoge sljedbenike u zadnjih nekoliko godina. Za rekreativce ponuda bi svakako morala uključivati različite rute terenskog (*trail*) jahanja, mogućnost dolaska na gospodarstvo vlastitim konjem te *bed and breakfast* ponudu za jahača (i konja). Za terensko jahanje bez obzira na trajanje, potreban je vodič u okviru kojeg bi se uvrstila ponuda obližnjih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (gastronomska ponuda, vinske ceste i drugi raznovrsni sadržaji obzirom na posebnosti kraja).

6. Ostala usluga – suradnjom s obližnjim poljoprivrednim gospodarstvima mogla bi se osigurati i opskrba svježim domaćim namirnicama za potrebe kafića i/ili manjeg restorana. Trgovina s konjičkom opremom također bi bila od velike koristi zbog nedostatka takvih prodajnih mjesta općenito. Većina jahača i vlasnika konja opremu kupuje u susjednim zemljama, što nije toliko dostupno mladim jahačima i u slučaju hitne potrebe za nekim komadom opreme. Uz trgovinu konjičke opreme, javlja se mogućnost održavanja radionice za izradu i ukrašavanje pojedinih komada konjičke opreme kao što su izrada *rope haltera*⁷, povodca, ukrašavanje uzdi i slično.
7. Dodatni programi tjelesnog vježbanja u prirodi – primjereni interesima članovima i/ili posjetiteljima kluba. Osim sportsko-rekreativnih programa na konju, u ponudi se mogu planirati programi koji pridonose razvoju i/ili održavanju kondicijske pripreme kao što su: pješačke ture, biciklističke ture, vježbe razgibavanja i istezanja u prirodi.

Zaključak

Hrvatsko konjogojstvo ima veliku tradiciju, a upravo ta tradicija otvara mogućnosti za razvoj konjičkog turizma na području cijele Hrvatske. Organiziranje turističkih aktivnosti, savjetovanje, povezivanje interesnih skupina te organizacija, koordinacija i promocija konjičkih turističkih staza i konjičkog turizma općenito, potrebno je za razvoj konjičkog turizma u budućnosti. Na osnovu pilot istraživanja provedenom na uzorku korisnika i posjetitelja KK „Mirnovec“, predložene su smjernice u okviru kojih su analizirani čimbenici koji mogu pridonijeti razvoju konjičkog turizma. U usvojenoj Deklaraciji o odgovornom turizmu (2002.) navode se pretpostavke o odgovornom i održivom razvoju u turizmu (umanjuju se negativni učinci na gospodarstvo, okoliš i društvo,

⁶ Radionice se baziraju na vezi, povjerenju, komunikaciji i razumijevanju između čovjeka i konja. Program nije trening konja, već trening jahača. Uči se razumjeti i komunicirati s konjem na konju prihvatljiv i prirodan način, suprotno konvencionalnom pristupu, u potpunosti bez primjene sile, straha i grube opreme (Parelli, Kadash, 2002).

⁷ *Rope halter* je radni ular korišten u radu s konjem, a napravljen od jednog komada užeta s čvorićima posebno prilagođenim na mjestima gdje je konj najosjetljiviji (Hempfling, 2010).

ostvaruje se veća gospodarska koristi za lokalno stanovništvo i povećana dobrobit zajednica domaćina, poboljšani uvjeti rada i dostupnost turizmu uz uključivanje lokalnog stanovništva, pozitivan utjecaj na očuvanje prirodne i kulturne baštine te prihvaćanje bioraznolikosti, bilježe se ugodna iskustva turista s lokalnim stanovništvom, bolje razumijevanje lokalne kulture, itd.) što bi se moglo primijeniti u osmišljavanju razvoja manjih sredina kakav je Samobor. Upravo razvojem i osnaživanjem konjičkih klubova i/ili gospodarstava slijedom predloženih smjernica temeljenih na analizi stanja i potencijalu jednog mladog konjičkog kluba te mišljenju njegovih članova i posjetitelja, istodobno pridonosimo i realizaciji pretpostavki koje se navode kao preduvjeti odgovornog i održivog turizma.

LITERATURA

1. Čačić, M. (2012.). Konjički turizam. Intergrafika TTŽ, Zagreb.
2. Hempfling, K. (2010.). The Horse Seeks Me. Cadmos Books, London.
3. Hrvatski centar za konjogojstvo – državne ergele Đakovo i Lipik (2012.). Godišnje izvješće konjogojstva u Republici Hrvatskoj u 2011. godini. Lipik.
4. Ivanković, I., Caput-Jogunica, R., Ramljak, J. (2013.). Jahanje. Sveučilišni priručnik. Hrvatska olimpijska akademija i Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet.
5. Jakovinac, M. (2013.). Konjički turizam i jahanje kao rekreacija. Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Zagreb.
6. Parelli P., Kodash K. (2002.). Natural Horsemanship. Western Horseman, Colorado Springs, Colorado.
7. 1. Hrvatski savez konjičkog turizma <<http://www.hskt.hr>>. Pristupljeno 3. veljače 2013.
8. Turistička zajednica grada Samobora <<http://www.tz-samobor.hr>>. Pristupljeno 21. lipnja 2013.
9. Equine Tourism. <<http://www.equinetourism.com>>. Pristupljeno 3. veljače 2013.
10. <<http://www.odrzivi.turizam.hr/default.aspx?id=12>>. Pristupljeno 3. siječnja, 2014.

PILOT STUDY ABOUT THE OPPORTUNITIES OF THE CROATIAN HORSEBACK TOURISM DEVELOPMENT

Summary

Croatian horse breeding has long tradition, and this tradition opens opportunities for development of equestrian tourism in the entire Croatia. Organizing tourist activities, counseling, association groups of interest and the organization, coordination and promotion of equestrian trails and equestrian tourism in general are needful prerequisites for the development of equestrian tourism in the future. The aim of this study was to determine the possibilities of development of commercial equestrian tourism in Samobor and the surrounding area based on the results of the pilot survey and potential of equestrian club Mirnovec as well as environment potential in which the club is located. For the purpose of analysis of situation, interests and needs the two questionnaires are designed for two groups of examinee. Questionnaire "Youth and equestrian sports" (YES) contains six questions (closed type), intended to younger group of riders, while the questionnaire "Parents for club" (PFC) contains eight questions (also closed type) designed for parents of students in riding school. Based on the opinions of users and visitors of equestrian club, facilities for amendments tourist and sport club offer are proposed, as well as facilities for tourism development of Samobor and surrounding areas.

Key words: equestrian tourism, equestrian sports, equestrian club Mirnovec, Samobor.

Primljeno: 19.01.2014.